

۸۵۸

شماره ترتیب چاپ

شماره چاپ سابقه

۳۰۵

شماره دفتر ثبت

دوره چهارم - سال دوم

۱۳۷۲ - ۱۳۷۳

تاریخ چاپ ۱۳۷۲/۸/۲۲

طرح

طرح الحاق ۳ تبصره به ماده ۱۶ قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی

امور قضائی و حقوقی

کمیسیون های ارجاعی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

ضمن عرض سلام چون دادستان محترم کل کشور بدلت بعضی از اشکالات در قانون تجدیدنظر حکم دادگاهها نمی‌تواند به شکایاتی که به نمایندگان میرسد و به دادستانی احواله میشود رسیدگی نمایند لذا متمنی است دستور فرمائید طرح الحاق سه تبصره به ماده ۱۶ قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها محوب ۲۲/۵/۱۷ در مجلس مطرح گردد.

حسن سلیمانی - دکتر سارخانی - احمدی زادسرای - عبدالرحیم نوربخش - رسولی‌نژاد - مراف - فتح... رضائی - موحد - عباسپور - صمدزاده - گلشنی - ربوئه - موسوی - جبارزاده - مرجبا - امیرشقایق - حکیمی پور - نقبائی - الیاسی - اسماعیلی - امین‌لو - بیت‌اله جعفری - سیدحسین هاشمی - پورزمان - روح‌بسکش - پورقربان - آذرکیش - سیدابوالقاسم رضائی - کهرازی - ایرانی - شنیعی - سیداحمدسیرجانی - اسماعیل نوروزی - صدی - ویکامضای ناخوانا.

طرح الحاق ۳ تبصره به ماده ۱۶ قانون تجدیدنظر آراء

دادگاهها محوب ۱۳۲۲/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی

مناده واحده - از تاریخ تصویب قانون تجدیدنظر آراء

دادگاهها سه تبصره ذیل به ماده ۱۶ قانون موصوف الحاق میشود.

تبصره ۱- آراء صادره از محاکم در زمان حاکمیت مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر اصلاحی آئین دادرسی کیفری و قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها ونحوه رسیدگی آنها مصوب ۱۳۶۷ و ماده ۳۵ قانون تشکیل دادگاههای کیفری ۱ و ۲ و شعب دیوانعالی کشور از نظر تجدیدنظرخواهی تابع قوانین فوق الذکر میباشد.

تبصره ۲ - مهلت یک ماهه تجدیدنظرخواهی در ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها مصوب ۱۳۷۲ از تاریخ ابلاغ رای محسوب است .

تبصره ۳- عبارت "در صورتیکه دیوانعالی کشور در مقام تجدیدنظر رسیدگی نکرده باشد از ماده ۱۷" حذف میگردد.

مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر اصلاحی قانونی آئین دادرسی کیفری

ماده ۲۸۴- حکم دادگاه بدوی تنها در ۳ مورد قابل نقض و تجدیدنظر است و در سایر موارد قطعی است.

۱- جایی که قاضی پرونده قطع پیدا کند که حکمش برخلاف موازین قانونی یا شرعی بوده است.

۲- جاییکه قاضی دیگری قطع با اشتباه قانونی یا شرعی قاضی پرونده پیدا کند، به نحوی که اگر به او تذکر داده شود مستنبه گردد و متوجه اشتباه خود شود.

۳- جاییکه ثابت شود قاضی پرونده صلاحیت رسیدگی و انشاء حکم را در موضوع پرونده نداشته است .

ماده ۲۸۴ مکرر- پس از نقض حکم دادگاه بدوی تجدیدنظر در همان دادگاه یا دادگاه دیگری بشرط صالح بودن انجام خواهد شد.

قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها
و نحوه رسیدگی آنها مصوب ۱۳۶۷

ماده ۱- احکام دادگاهها و نیز قرارها در مواردیکه مطابق این قانون قابل تجدیدنظر است در مراجع زیر بررسی و در صورت لزوم نقض میگردد و بشرح مواد آتی مورد رسیدگی مجدد قرار میگیرد.

ماده ۲- مرجع بررسی نقض یا تأیید احکام دادگاههای کیفری دو، کیفری یک و حقوقی دو، حقوقی یک و نظامی دو، نظامی یک همان محل میباشد و چنانچه در محل دادگاه مربوط نباشد پرونده به نزدیکترین دادگاه هم عرض ارجاع میشود.

ماده ۳- مرجع بررسی نقض یا تأیید احکام دادگاههای کیفری یک و حقوقی یک و نظامی یک و مدنی خاص و انقلاب، دیوانعالی کشور میباشد.

ماده ۴- مرجع تجدیدنظر و صدور حکم در مورد احکام دادگاههای کیفری دو و حقوقی و نظامی دو، دادگاه نقض کننده حکم است و چنانچه در محل دادگاه کیفری یک و حقوقی یک و نظامی یک نباشد پرونده به نزدیکترین دادگاه یک مربوط ارجاع میشود.

ماده ۵- مرجع تجدیدنظر و صدور حکم در مورد احکام دادگاههای کیفری و حقوقی و نظامی یک و مدنی خاص و انقلاب که

توسط دیوانعالی کشور نقض شده است، دادگاه هم عرض دادگاه مادرکننده حکم اولی است.

ماده ۶- در موارد زیر محکوم علیه یا وکیل و یا قاضی مقام قانونی وی میتواند با ادله و مدارک قابل استناد تقاضای تجدیدنظر نماید :

الف - هرگاه ادعا نماید که مدارک استنادی فاقد اعتبار بوده و یا شهود به دروغ شهادت داده و یا واجد شرایط شرعی و قانونی اداء شهادت نبوده اند.

ب - هرگاه ادعا نماید که حکم خلاف قانون یا خلاف شرع بوده است.

ج - چنانچه مدعی شود که قاضی یا دادگاه واجد صلاحیت نبوده است.

ماده ۷- قاضی مادر کننده حکم نیز چنانچه به عدم صلاحیت خود یا به اشتباه قانونی یا شرعی و یا خلاف واقع بودن حکم خود قطع پیدا کند، مستدلا و کتبا حکم را (اعم از اینکه راجع به ماهیت امر باشد یا بصورت قرار) نقض و پرونده را جهت رسیدگی حسب مورد به دادگاه صالح یا دادگاه هم عرض ارسال می نماید.

ماده ۸- دادستان و نیز دادیار تنظیم کننده کیفرخواست و یا دادیار مجری حکم با موافقت دادستان حق درخواست تجدیدنظر نسبت به حکم دادگاهها را در موارد زیر دارند :

الف - در مواردیکه قطع به اشتباه قانونی و شرعی قاضی پرونده پیدا کنند به نحوی که اگر به او تذکر داده شود مستنبه گردد و متوجه اشتباه خود شود.

ب - در صورتیکه دادگاه را برای رسیدگی و انشا حکم در موضوع پرونده قانونا صالح ندانند.

ماده ۹- متقاضی تجدیدنظر باید درخواست خود را حداقل در دو نسخه تهیه و به دفتر دادگاه صادر کننده حکم تسلیم و رسید دریافت نماید.

این تقاضا به اطلاع قاضی صادرکننده حکم میرسد. قاضی مذکور به ترتیب زیر در مورد آن اقدام می‌نماید:

الف - در صورتی که ایراد را وارد بدانند، حکم را نقض و به شرح ماده ۷ عمل می‌نمایند.

ب - در صورتیکه مورد از موارد مذکور در بند ج ماده ۶ و یا بند ب ماده ۸ باشد و قاضی ایراد را وارد نداند، پرونده را با اظهار نظر لازم به مرجع صالح نقض ارسال می‌نماید.

ج - در صورتیکه مورد از موارد مذکور در بندهای الف و ب ماده ۶ و بند الف ماده ۸ باشد و قاضی ایراد را وارد نداند، هرگاه قاضی دادگاه بدوی مجتهد و قاضی دادگاه مرجع نقض غیرمجتهد باشد، نظر قاضی دادگاه بدوی معتبر است و در غیر اینصورت پرونده را با اظهار نظر لازم به مرجع صالح نقض ارسال می‌نماید.

تبصره - متقاضی میتواند یک نسخه از درخواست خود را هم به اجرای احکام دادگاه صادرکننده حکم بفرستد اجرای احکام موظف است بلافاصله دادگاه صادرکننده حکم را در جریان این تقاضا قرار دهد.

ماده ۱۰ - چنانچه مورد از موارد مذکور در بند ب ماده ۹ باشد:

الف - در صورتیکه مرجع صالح نقض اعتراض را وارد تشخیص دهد و حکم را نقض نماید پرونده در مرجع صالح مورد تجدیدنظر قرار میگیرد.

ب - در صورتیکه مرجع صالح نقض اعتراض را وارد تشخیص ندهد حکم را تایید و پرونده را برای اجرای حکم به مرجع مربوط ارسال می نماید.

ماده ۱۱- در صورتیکه درخواست تجدیدنظر پس از صدور حکم جزائی به دادگاه صادرکننده حکم یا اجرای احکام دادگاه صادرکننده حکم واصل شده باشد تا اتخاذ تصمیم مرجع نقض اجرای آن حکم متوقف میگردد، رسیدگی تجدیدنظر بساید خارج از نوبت بعمل آید.

ماده ۱۲- در کلیه مواردی که مطابق این قانون تقاضای تجدیدنظر از جانب محکوم علیه یا قاضی صادرکننده حکم یا قضات دیگر مذکور در ماده ۸ بعمل می آید تقاضای تجدیدنظر برای بار دوم در صورتی پذیرفته میشود که جهت آن همان جهت تقاضای تجدیدنظر اول نباشد، در غیر این صورت مرجع صالح نقض قرار رد درخواست را صادر می نماید.

ماده ۳۵ قانون تشکیل دادگاههای کیفری ۱ و ۲
و شعب دیوانعالی کشور

ماده ۳۵- هرگاه رئیس دیوانعالی کشور یا دادستان کل کشور آراء هر یک از محاکم اعم از حقوقی، کیفری، مدنی خاص، انقلاب و نظامی را ولو اینکه در مقام تجدیدنظر صادر شده باشد نسبت به موارد تجدیدنظر مذکور در قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها و نحوه رسیدگی آنها قابل تجدیدنظر بدانند حق درخواست تجدیدنظر بنحو مندرج در قانون مذکور را دارند. در

مورد این ماده مرجع تجدیدنظر مجدد آراء صادره وسیله دادگاه در مقام تجدیدنظر دیوانعالی کشور است .
تبصره - آرائی که وسیله دادگاههای حقوقی یا کیفری و نظامی یک در مقام رسیدگی تجدیدنظر نسبت به آراء دادگاههای حقوقی یا کیفری یا نظامی دو صادر میشود جز به درخواست رئیس دیوانعالی کشور یا دادستان کل کشور قابل تجدیدنظر مجدد در دیوانعالی کشور نمیشود.

مواد ۱۶ و ۱۷ قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها
محبوب ۱۳۷۲/۵/۱۷

ماده ۱۶- آرای صادره از حیث قطعیت یسا عدم قطعیت تابع قانون زمان مدور آنها میباشد.
ماده ۱۷- محکوم علیه میتواند احکام قطعیت یسافته هریک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده در صورتیکه دیوان عالی کشور در مقام تجدیدنظر رسیدگی نکرده باشد از تاریخ قطعیت یافتن حکم تا یکماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور در صورتیکه حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوان عالی کشور درخواست نقض می نماید . دیوان عالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع میدهد . رای دادگاه در غیر موارد مذکور در ماه ۸ غیرقابل اعتراض و تجدیدنظر است . ب.